

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/57/2018
Identifikačné číslo spisu: 1514202741
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1514202741.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: BENCONT INVESTMENTS, s. r. o., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 36 432 105, právne zast. JUDr. Jozef Boledovič, advokát, so sídlom Úzka 578/4, Rovinka, proti žalovanému: OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom Štúrova 5, Bratislava, IČO: 31 318 916, o zaplatenie 4.692,05 eura s príslušenstvom a odmenou 15,64 eura zo zmenky, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 3CbZm/277/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1CoZm/50/2017-200 z 14. decembra 2017, takto

rozhodol:

I. Dovolanie o d m i e t a.

II. Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací dovolaním žalovaného napadnutým rozsudkom č. k. 1CoZm/50/2017-200 z 14.12.2017 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava V č. k. 3CbZm/277/2014-145 z 15.07.2016 a žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov dovolacieho konania vo výške 258,92 eura k rukám právneho zástupcu žalobcu do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že v konaní bolo žalobcom dostatočne preukázané, že na žalobcu prešli nepretržitým radom indosamentov všetky zmenkové práva, vrátane práva vyplniť blankozmenku. Žalobca rovnako preukázal zaslanie výzvy na zaplatenie dlžníkovi, ktorý svoj záväzok nesplnil. Žalovaný ako indosant opomenul vylúčiť svoj garančný účinok za zmenku, preto žalobca pristúpil len k oprávnenému výkonu jeho veriteľského práva k zmenke. Žalobca vyplnil zmenku správne sumou, ktorá nie je v rozpore s priznanou výškou kauzálnej pohľadávky a splatnosť doplnil v súlade s dohodou o vyplňovacom práve. Žalovaný nepreukázal vedomé konanie žalobcu na škodu žalovaného v čase nadobudnutia zmenky, kauzálne námietky preto nie sú prípustné. Žalovaný rubopisoval zmenku bez vylúčenia garančného účinku a následné rubopisy len kopírovali spôsob prevodu zavedený prvým indosantom. Postup žalobcu, ktorý najprv vymáhal kauzálne pohľadávky neuvedomujúc si, že disponuje zmenkami, z ktorých je zviazaný nie len zmenkový dlžník ako fyzická osoba s neistou bonitou, ale aj

finančne schopný indosant, svedčí nielen o prvotnej neznalosti jeho práv, ale aj o jeho dobromyseľnosti. Vo vzťahu k rozhodnutiam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), na ktoré poukázal žalovaný, odvolací súd uviedol, že dovolania žalovaného boli v týchto veciach vyhodnotené ako prípustné z procesných dôvodov a dovolací súd sa nezaoberal hmotnoprávnou stránkou veci. Závazok žalovaného nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu, ktorý bol vyhotovený bez vylúčenia garancie. Sám žalovaný spotrebiteľom nie je, preto by bolo v príkrom rozpore s dobrými mravmi, keby sa úspešne domohol právnej ochrany, ktorá prislúcha len spotrebiteľom.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný s poukazom na dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), teda rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Žalovaný považuje právny názor odvolacieho súdu v časti nepripustenia kauzálnych námietok za nesprávny. Poukázal na rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 5MOBdo/4/2009, 2Obo/87/2009 a 2Obo/17/2009 a zdôraznil, že vyvodíť, že majiteľ zmenky konal pri jej nadobúdaní vedome na škodu dlžníka je možné výlučne z nepriamych dôkazov. Zároveň podľa žalovaného platí, že všetky kauzálne námietky v zmenkovom práve sú založené na právnom režime, že zmenkový záväzok dlžníkov existuje, sú ale prítomné okolnosti, ktoré bránia tomu, aby im súd uložil povinnosť tento zmenkový záväzok zaplatiť. Uvedené je podľa žalovaného aplikovateľné aj na tu posudzovaný prípad. Odvolací súd nezohľadnil tvrdenia žalovaného, že zmenka uplatňovaná žalobcom nemá žiadnu kauzu a žalobca si tak prostredníctvom nej uplatňuje voči žalovanému kompenzáciu nevyožiteľnosti úverových pohľadávok voči úverovým dlžníkom. Žalobca sa pri nadobudnutí zmenky dopustil vedomého konania na škodu žalovaného v zmysle § 17 zákona č. 191/1950 Sb. zákon zmenkový a šekový v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon zmenkový a šekový“), kauzálne námietky žalovaného preto sú prípustné.

4. Ustanovenie § 17 zákona zmenkového a šekového podľa žalovaného nelimituje ani nenahrádza súkromnoprávnu zásadu ekvity vyjadrenú napríklad v ust. § 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“). Zmenka nie je právnym inštitútom vytrhnutým z kontextu právneho poriadku požívajúcim privilegium presahovať hranice dobrých mravov. Odvolací súd a rovnako ani súd prvej inštancie nezabránili tomuto evidentnému zneužitiu práva zo strany žalobcu, a to prostredníctvom správnej aplikácie ust. čl. I § 17 zákona zmenkového a šekového alebo § 3 Občianskeho zákonníka. Konajúce súdy aplikovali neprípustne formalistický výklad bez prihliadnutia na všeobecne platné základné súkromnoprávne princípy. V uvedenom kontexte poukázal dovolateľ na uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Obdo/59/2010 z 26.01.2011.

5. Dovolateľ ďalej uviedol, že právny názor odvolacieho súdu, že na spor nie je možné aplikovať čl. I § 17 ods. 1 veta druhá zákona zmenkového a šekového z dôvodu, že žalovaný nie je spotrebiteľom a záväzok zo zmenky vznikol ako dôsledok nevylúčenia garančného účinku indosamentu, považuje za nesprávny. Žalovaný zároveň označil na podporu svojej argumentácie zrušujúce uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Obdo/19/2014 z 29.10.2015. Odvolací súd tak podľa názoru žalovaného aplikoval neprípustne reštriktívny výklad tohto ustanovenia.

6. Z uvedených dôvodov žalovaný navrhuje, aby dovolací súd zmenil rozsudok odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie tak, že zmenkový platobný rozkaz v plnom rozsahu zruší a zaviazá žalobcu na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie, trov odvolacieho konania a trov dovolacieho konania žalovanému.

7. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu žalovaného navrhol dovolanie odmietnuť. Žalobca poukázal na predchádzajúce rozhodnutia najvyššieho súdu v obdobných sporoch, ktorými boli dovolania žalovaného odmietnuté.

8. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu

konajúca zamestnancom v súlade s ust. § 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť.

9. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C. s. p.). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C. s. p.).

10. V prípade dovolaní uplatnených pre dôvod prípustnosti podľa § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ C. s. p. je zásadným práve vymedzenie právnej otázky kľúčovej pre rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorá bola podľa dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne. Dovolací súd je vymedzeným dovolacím dôvodom viazaný (§ 440 C. s. p.), preto nemôže nahrádzať ani dopĺňať argumentáciu dovolateľa a vykonať dovolací prieskum v prípadoch, kedy vymedzenie dovolacieho dôvodu nespĺňa náležitosti podľa § 431 až 435 C. s. p.

11. V zmysle uvedeného je tak nevyhnutným predpokladom pre správne vymedzenie dovolacieho dôvodu v prípade dovolania uplatneného podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. vymedzenie právnej otázky riešenej odvolacím súdom uvedením právneho posúdenia, ktoré dovolateľ považuje za nesprávne a zdôvodnenie tohto nesprávneho posúdenia a zároveň aj skutočnosť, že od tejto dovolateľom vymedzenej právnej otázky záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Dovolací súd v súlade s koncepciou právnej úpravy dovolania v Civilnom sporovom poriadku nie je oprávnený podrobiť dovolaciu prieskumu inú odvolacím súdom riešenú právnu otázku než tú, ktorá bola kľúčová pre rozhodnutie vo veci. Dovolací súd nemôže riešiť otázky hypotetické, ktoré nie sú spôsobilé ovplyvniť meritórne rozhodnutie. Rovnako predpokladom pre vyvodenie záveru o prípustnosti dovolania v zmysle ust. § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. je, že dovolací súd doposiaľ vo svojej rozhodovacej činnosti neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom.

12. Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je zverená výlučne dovolaciu súdu. Pritom len subjektívny názor dovolateľa, prípadne jeho nespokojnosť s právnymi závermi odvolacieho súdu, nie sú samostatne spôsobilé založiť prípustnosť dovolania.

13. Dovolateľ sústredil svoje dovolacie námietky do troch základných okruhov. Žalovaný namieta nepripustenie kauzálnych námietok, odmietnutie aplikácie niektorých zásad súkromného práva a neprípustne reštriktívny výklad ust. čl. I § 17 ods. 1 veta druhá zákona zmenkového a šekového.

14. Vo vzťahu k časti dovolania, ktorou dovolateľ namieta nepripustenie kauzálnych námietok a odmietnutie aplikácie niektorých zásad súkromného práva, týmito (obsahovo totožnými) dovolacími námietkami žalovaného sa už najvyšší súd zaoberal vo viacerých predchádzajúcich rozhodnutiach (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Obdo/15/2017, 1Obdo/12/2018, 3Obdo/11/2018, 3Obdo/63/2018 a 4Obdo/21/2018), v ktorých síce dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z odklonu odvolacieho súdu odustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (§ 421 ods. 1 písm. a/ C. s. p.), najvyšší súd však konštatoval, že vymedzenie dovolacieho dôvodu nezodpovedá požiadavkám podľa § 432 ods. 2 C. s. p. S uvedeným záverom sa stotožnil najvyšší súd aj v prípade dovolaní uplatnených žalovaným v konaniach vedených na najvyššom súde pod sp. zn. 3Obdo/64/2018, 5Obdo/57/2018 a 4Obdo/94/2018 pre dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

15. Uvedený záver je potrebné aplikovať aj v tu posudzovanej veci, keď z obsahu dovolania nie je možné zistiť, aké konkrétne právne otázky navrhuje žalovaný podrobiť dovolaciu prieskumu. Rovnako v zmysle ust. § 432 ods. 2 C. s. p. v dovolaní absentuje vymedzenie, v čom dovolateľ považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za nesprávne v konkrétnej s poukazom na vymedzenie právnej otázky významnej pre rozhodnutie vo veci. Žalovaný zároveň neuviedol, ako mal odvolací súd nastolenú právnu otázku riešiť.

16. Vzhľadom na uvedené, je preto potrebné dovolanie žalovaného v tejto časti odmietnuť podľa § 447 písm. f/ C. s. p., pretože dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C. s. p.

17. Žalovaný ďalej v dovolaní namieta, že nesúhlasí s právnym názorom odvolacieho súdu, ktorý odmietol na posudzovanú vec aplikovať ust. čl. I § 17 ods. 1 veta druhá zákona zmenkového a šekového z dôvodu, že uvedené ustanovenie predpokladá, že stranou sporu je spotrebiteľ. V tejto časti tak dovolateľ dostatočne vymedzil právnu otázku, ktorou sa má dovolací súd zaoberať a ktorej predmetom má byť posúdenie, či osoba môže v zmysle čl. I § 17 ods. 1 veta druhá zákona zmenkového a šekového vznášať majiteľovi zmenky námietky zakladajúce sa na vlastných vzťahoch k vystaviteľovi zmenky, alebo k jej predošlým majiteľom, ak jej zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, a to v prípade, ak táto osoba ale nevystupuje v postavení spotrebiteľa.

18. Dovolateľ tým namieta nesprávny (neprípustne reštriktívny) výklad ust. čl. I § 17 ods. 1 veta druhá zákona zmenkového a šekového, ktorým došlo k vylúčeniu aplikácie uvedeného ustanovenia na tu posudzovaný prípad. S uvedeným právnym názorom dovolateľa však nie je možné súhlasiť.

19. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že uvedené ustanovenie nie je možné aplikovať z dvoch dôvodov, a to jednak z dôvodu, že záväzok žalovaného v skutočnosti nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ale vznikol ex lege z titulu garančného účinku indosamentu a súčasne, že žalovaný sám spotrebiteľom nie je, preto by bolo v príkrom rozpore s dobrými mravmi, ak by sa úspešne domohol právnej ochrany prislúchajúcej spotrebiteľom.

20. Pokiaľ dovolateľ namieta, že ust. čl. I § 17 ods. 1 veta druhá zákona zmenkového a šekového nevyklučuje z aplikácie subjekty, ktoré nie sú spotrebiteľmi, nič to nemení na skutočnosti, že ak by aj (čisto hypoteticky) dal dovolací súd v tejto časti žalovanému za pravdu, stále by nebola naplnená hypotéza právnej normy spočívajúca vo vzniku zaviazanosti zo zmenky v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Právna otázka vymedzená dovolateľom je tak čisto hypotetická, resp. akademická, ktorá nemá význam pre meritorne rozhodnutie. V nadväznosti na uvedené je potom potrebné zdôrazniť, že v zmysle zákonného znenia ust. § 421 ods. 1 C. s. p. je možné dovolaciemu prieskumu podrobiť výlučne tie právne otázky, od ktorých vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Ak by aj odvolací súd bol toho názoru, že povaha subjektu na strane žalovaného nebráni aplikácii ust. čl. I § 17 ods. 1 veta druhá zákona zmenkového a šekového, uvedený právny záver by nebol spôsobilý ovplyvniť rozhodnutie vo veci samej, keď opakovane zdôrazňujúc, zaviazanosť žalovaného zo zmenky nevznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Záväzok žalovaného ako pôvodného majiteľa a indosanta zmenky voči žalobcovi má svoj pôvod výlučne v zmenke a vyplýva z noriem zmenkového práva (ust. čl. I § 15 a čl. I § 43 ods. 1 zákona zmenkového a šekového). Žalovaným vymedzená právna otázka tak nie je otázkou, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Jej vyriešenie nie je spôsobilé ovplyvniť meritorne rozhodnutie.

21. Na základe vyššie uvedeného je preto potrebné konštatovať, že dovolanie žalovaného v tejto časti nie je v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p. prípustné. Najvyšší súd preto dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c/ C. s. p. ako neprípustné odmietol.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalobcu rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.